

AJKAI SZÓ

ASZ

„Nem az a bűn, ha keveset teszünk,
a bűn az, ha nem teszünk semmit.”

A város lapja

37. évfolyam, 34. szám, 2024. szeptember 27., péntek

Ismét nagy siker volt
a kerékpáros reggeli

4. oldal

Nagy energiatartalmú motorhajtó
anyagok fejlesztése
a Pannon Egyetemen

5. oldal

Függőségtől
a világbajnoki címig

7. oldal

Kiváló érzékenyítő program Esélyegyenlőségi nap a társadalmi felelősségvállalás jegyében

■ Különbözőek a képességeink, a lehetőségeink, egyben azonban egyformák vagyunk, mindenki hasznos és fontos tagja a közösségnek, amelyben él. Az Esélyegyenlőségi napon, amelyet szeptember 20-án tartottak az Agorán a Molnár Gábor Műhely Alapítvány szervezésében, együtt szórakozott és szerzett új élményeket fiatal és idős, ép és fogyatékossgal élő. A színpadi produkciók láttán mindenki meggyőződhetett arról, hogy az értelmi sérültek is képesek művészeti tevékenységre. A sportszereknél pedig megtapasztalhatták, hogy mozgássérülteként is lehet sportolni.

A sérülteket és megváltozott munkaképességeket foglalkoztató Molnár Gábor Műhely Alapítványról, a program szervezőjéről szólna elmondta, hogy a munkatársak folyamatosan képezik magukat, olyan tudást és módszereket sajátítanak el, amelyet az egész országban bemutatnak. Fontos, hogy a saját bevételüket növeljék, eljussanak oda, hogy ne csak

Dorner László alpolgármester mélyrehatóan együttérzően sért embertársainkkal
(Fotó: Gyarmati)

Lovas Irén, a Molnár Gábor Műhely Alapítvány intézményvezetője köszöntőjében megfogalmazta, hogy mindig győzni akarunk, jobbnak lenni, de mi is az a jobb? Nagyobb ház, több hatalom? Ma felejtük el mindent, élvezzük az együttlétet, szerezzünk új élményeket, tapasztalatot.

A másság, a nehézség másik arcát is megmutatja, a kreatív felszabadultságot, a játékos együvé tartozást az épséggel. Mert minden sértült valahol nagyon is ép és tehetséges, és minden egészséges valahol sértült is. Ma ne akarjunk különbözni.

A nap folyamán volt lehetőség a Veolia mesesarokban mesét hallgatni, kipróbálni szaglásunkat, hallásunkat, látásunkat, különféle sportágakat és a gokartozást. Bemutatkozott többek között a Veszprémi Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium, ahol segítő szakmákat is tanulhatnak a diákok. Részt vett a Család és Gyermekjóléti Központ, az Ajkai Rendőrkapitányság, önkéntesként diákok, a nyugdíjas klubok tagsága. A színpadon a fogyatékossgal élők gondozó intézmények kulturális csoportjai adtak műsort. Természetesen ez a nap sem múlhatott el sokak kedvence, a Hangadók zenekar nélkül. A Molnár Gábor Műhely Alapítvány bemutatta a fiataljaik által készített termékeket.
(ta) ■

Az egyik élményasztalnál felszabadultan énekeltek együtt az Alapítvány gondozottjai és a szentgyörgyis lányok
(Fotó: Gyarmati)

Köszöntőjében Dorner László alpolgármester, aki a kezdés előtt már kipróbálta a kerekesszéket, kijelentette, milyen jó volna, ha a mindennapokban is ilyen befogadó lenne a társadalom. Jó látni, hogy a rendezvényteret csupa lelkes és mosolygó ember tölti meg, kicsik és nagyok, akik alig várják, hogy bemutatthassák azt a produkciót, amellyel készültek. Ez nagyszerű dolog.

Az Esélyegyenlőségi nap hosszú évek óta beépült a városban tartott érzékenyítő rendezvények közé. Az alpolgármester köszönetét fejezte ki a Veoliának, amely nagyobb összeggel támogatta a program megrendezését, a társintézmények képviselőinek, az önkénteseknek, akik segítik a lebonyolítást, majd átadta Schwartz Béla polgármester és az önkormányzat köszönetét.

a támogatásból, hanem a saját maguk előteremtette anyagi javakkal is gazdálkodjanak. Az intézmény élen jár ebben, az önkormányzat által részükre bocsátott két telephelyet a saját bevételükből tartják fenn, valamint a karbantartási munkákat is elvégzik.

Vollár Attila, az eseményt támogató Veolia cégcsoport Bakony Erőmű Zrt. vezérigazgatója kijelentette, a társadalom állapotát tükrözi, hogyan foglalkozik az esélyegyenlőséggel. Jó példa erre Ajka, ahol közösségi összefogással minden évben megszervezik ezt az érzékenyítő programot. Fontos, hogy az esélyegyenlőségről és a társadalmi felelősségvállalásról beszéljünk.

A Veolia ezt igyekszik alapértékként kezelni, és a mindennapi tevékenységét ennek megfelelően szervezi. A fogyatékossgal élő kollégákat olyan pozícióba helyezi, hogy örömmel és elégedettséggel végezzék a munkájukat.

A színijátékszónál párbajozni is lehetett
(Fotó: Gyarmati)

Derült égből delegáció

Egy vállalkozótól hallottam, de már jónéhány évvel ezelőtt: Tudod, mivel lehetne engem tönkre tenni? És rögtön válaszolt is rá: egy nagy megrendeléssel.

Azóta sokszor eszembe jut, hogy érdemes-e egy évek alatt kiépített, legtöbbször már személyes kapcsolatokkal megerősített üzletet egy nagyra felcserélni. Olvasóink többsége biztosan rávágná most: nem, dehogyis.

Kis túlzással körülbelül ezt az alternatívát kínálta fel nekünk a múlt hétvégén városunkban és a Főnix Ipari Parkban tett látogatásán egy öttagú kínai delegáció, amely Jiaying (Délkelet-Kína) városából érkezett és főleg „helyi politika közeli” tagjai voltak. Köztük volt a helyi (járási) népi gyűlés elnöke, a Kínai Kommunista Párt városi (alkörzeti) titkára, a kommunista párt helyi szervezeteinek két másik titkára, és az „általános információs iroda” (jelentsen ez bármit is) egyik tagja. Ha végignézzük ezt a névsort, annyi kiolvasható belőle, hogy nem gazdasági vagy befektetési céllal érkeztek városunkba (és testvértelepülésükre, a közeli Herendre), hanem inkább információ gyűjtési céllal. Illedelmesen végighallgatták Schwartz Béla Polgármester és Vingelman József projektvezető, a Főnix Ipari Park gazdájának tájékoztatóját a város és benne a gazdaság szerkezetének alakulásáról és találkozhattak egy igazi miniszterrel is Navracsics Tibor személyében. Ez utóbbi nyilván kissé meglephette őket, hiszen nem kormány szintű delegáció voltak ők, pláne vidéken összefutni egy ilyen befolyásos emberrel, nem nevezhető mindennapos dolognak.

A Kínából jött (ezért „kínai”) delegáció néhány órás ajkai tartózkodás után repült tovább Franciaország felé, további kalandokat keresve.

Mi itt Ajkán pedig szurkolhatunk azért, hogy valódi, korszerű autóiipari termékek, szerszámok, vagy egészségügyi berendezések gyártásában érdekelt befektetők érkezenek a városunkba.

Talán, mindegy is, milyen irányból, de magas hozzáadott értéket képviselő munkaerő igényük legyen. A többit meg majd megoldjuk valahogy.

L. S. ■

Őszi családi piknik

A Padragkúti Művelődési Ház és a Bányász Hagyományörző Egyesület őszi családi délelőtti vár minden kedves érdeklődőt **szeptember 28-án** a művelődési házba.

Program:

9:00 Főzőverseny
10:00 Légvár, kézműves foglalkozás, népi játékok
10:30 a Padragi Örömködők Senior Táncsoprot műsora
11:00 Hidasi Réka énekel
12:00 A főzőverseny eredményhirdetése
17.00 órától Pad-Rock délután

Fellépők: ifj. Virág János és Gácsi István, Gatto zenekar, Milord Frontline, Retrock Band

Egészségügyi anomáliák

Ahogy omlik össze az állami, úgy épül tégláról téglára a magán egészségügy

■ „Beírd a dátumot, vagy bontsok vonalat?” – hangzott el a kérdés az egyik dunántúli (nem ajkai) szakrendelő diszpécserének a szájából, amikor egy beteg napok óta tartó hasi fájdalom miatt időpontot szeretett volna kérni ultrahang vizsgálatra és csak hónapokkal későbbre kapott.

A beteg inkább a magánellátást vette igénybe.

Amellett, hogy éveket kell várni bizonyos műtétekre, olyan szakrendelésekre is, amelyek elmulasztása sok esetben a beteg életébe kerülhet, csak hosszú hónapok eltelté után várakozási időpontot!

A teljesség igénye nélkül néhány példa. Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház, Térdprotézis műtét 1283 nap, csípőprotézis műtét 858 nap, szűrkehályog műtét 201 nap várakozási idő.

Az ország több pontján, ha valaki hasi ultrahangra szeretne menni, 90-120 napot kell várni a vizsgálatra, még akár folyamatosan jelentkező fájdalom esetén is!

Nyíregyháza környékén például 15 hónapot kell várni a betegeknek, hogy bejussanak kardiológiai szakrendelésre.

Elképesztő adat, hogy a végeláthatatlan várólisták miatt a magyar emberek átlagosan évente több, mint 130 ezer forintot költenek magánellátásra! Nem beszélve arról, ha például egy térdműtetre nem tudnak éveket várni, mert ebben az esetben az akár 2 millió forint is lehet.

Egy gyors számolás után lát-

hatjuk, hogy pl. egy 400.000 forintos bruttó fizetésből 74 ezer forintot fizetünk be TB járulékként (plusz a munkáltató adóterhei) és ezért nem kapunk egészségügyi ellátást, akkor a nettó bérből nehéz kigazdálkodni a magánellátáshoz szükséges összegeket, egy átlag magyar ember számára.

Elképesztő az is, hogy Magyarország költi a harmadik legkevesebbet az egészségügyre az EU-ban, miközben nálunk történik a legtöbb olyan haláleset, amely megelőzhető lett volna.

Eközben egyre többet halljuk, hogy ahogy omlik össze az állami egészségügy, úgy épül tégláról téglára a kormányközeli körök magánegészségügyi birodalma. Már szinte minden sarkon van egy kisebb-nagyobb magánegészségügyi centrum, ahol súlyos tízezrekért elvágják azokat a vizsgálatokat, melyekre az állami egészségügyben hónapok (éveket) kell várni.

Nem véletlen, hogy az ismertebb magyar milliárdosok egyre nagyobb összegeket fektetnek be az ágazatba.

A Mészáros Lőrinc tulajdonában álló VM Medical Zrt is szép nyereséggel zárt rögtön a működése első évében (2023),

ahogy az érdekltségébe tartozó egyéb egészségügyi szolgáltatással rendelkező cégek is.

Lassan valóban nehéz lesz úgy orvoshoz menni, hogy ne a NER nagyágyúinak fizessünk...

Eközben súlyosan alulf finanszírozott az állami egészségügy. A kórházak tartozása évről évre nő. Az idei második konszolidáció után is több, mint 50 milliárdos tartozás maradt, így év végére ismét összejöhet 150 milliárd forintnyi adósság! Vagy több...

A tartozás a Veszprém megyei kórházakban is hónapról-hónapra duzzad, az Ajkai Magyar Imre Kórház tartozása 517 millió forint volt júliusban, a veszprémi Csolnoky Ferenc Kórházé pedig meghaladta az egymilliárdot...és még hol az év vége?

Óriási a szakemberhiány. Az a kevés dolgozó viszi hátán a rendszert, erőn felül teljesítve, aki még kitart. Mégsem kapják meg a méltó anyagi és erkölcsi elismerést, ugyanis egy törvénymódosítási terv szerint az eddigi havi kettő helyett hatszor is kötelezhetőek lennének az egészségügyben dolgozók ügyeletre.

Beoszthatók lennének többletmunkára a várandósok, a kisgyermeküket egyedül nevelők is. Ha az ügyeletet hétvége vagy ünnepnap követi, akkor már nem járna a dolgozóknak azért pihenőidő, illetve az ebédidő nem számít

majd bele a munkaidőbe, azt le kell dolgozniuk, azaz fél órával nő a munkaidejük. Ha ez a változás megtörténik, akkor valószínűleg tömegesen hagyhatják el a pályát a műtéti asszisztensek, a betegszállítók és a laborasszisztensek. Az ő havi jövedelmükben ugyanis 50-200 ezer forintot is jelent az ügyeleti díj, amelyet most elveszítenének a tervezett szabályozással.

A Magyar Orvosi Kamara a javaslat visszavonását kéri. Közleményében azt írta, hogy: „Az ágazatban dolgozók jövőképét a kilátástalanság jellemzi, sokan elhagyták a közegészségügyet, így nincs elegendő orvos és ápoló. Az ellátás minősége romlik, a frusztráció a betegek és az orvosok számára is mindennapos tapasztalattá vált. Ezért a lakosság érdeke azt kívánja, hogy az állam olyan munkakörülményeket teremtsen az egészségügyben, amelyek biztosítják az dolgozók megtartását.”

A fent olvasottak után többekben jogosan merül fel a kérdés, hogy vajon mi a cél az állami egészségügy lezüllesztésével?

Vajon kinek az érdeke, hogy a betegek százazeket költsenek magánegészségügyre, miközben havonta több tízezer forintot fizetnek TB-re?

A kérdés most már inkább csak költői...

VB ■

Lakossági fórum elhalasztva

Bizonyára sokan, több kérdéssel készültek a (végre) megrendezni kívánt kórházi lakossági fórumra, ami azonban – eddig ismeretlen okokból – elmaradt.

Mivel szerkesztőségünkhez csak egy, az eseményt hirdető, de annak elmaradására átalakított képes hirdetmény jutott el, kénytelenek vagyunk találgatni. Talán megbetegedett az előadó? Talán valaki úgy gondolta, „nem érdemes házhoz menni a pofonért”? Talán úgy gondolják, mégsem tudnak válaszolni a várható kérdésekre? Talán „odafönről” szölt le valaki?

Nem tudjuk. A Veszprém vármegyei kórházaknál észlelhető átalakulásokat figyelve (nyilván csak a jéghegy csúcsát látjuk) nagy a baj. Hosszúak a várólisták, nő a kórházak adósságállománya, nem tudni, miért fertőződnek meg olyan sokan a kórházakban, ingyenes plusz munkára kívánják szorítani az egészségügyi személyzetet, fogy az egészségügyben a szakképzett munkaerő... sorolhatnánk tovább.

De ebből a „prolongálásból” már nem tud jól kijönni az Ajkai Magyar Imre Kórház.

L. S. ■

Kutatók éjszakája a múzeumban

Sánta Gábor irodalomtörténész hagyatékából álló kutatószoba megnyitójával kezdődik a Kutatók éjszakája a Városi Múzeumban szeptember 28-án 15:45 órakor. A kutatószobát, ahol Fekete István író életét, munkásságát lehet tanulmányozni, Angermayer Judit muzeológus nyitja meg.

Az író kedvenc kutyafajtájáról a puliról, Szőke Melinda helytörténeti kutató tart előadást Élet a pulikkal címmel. Dukán László a Fekete István Vadásztársaság elnöke és Kovács Lajos vadászmester fegyverbemutatóval egybekötött előadást tart a társaság működéséről és a vadászat rejtelméről. A szervezők a gyerekeket izgalmas, minden érzékszervet próbára tevő nyomkeresős játékkal várják 19 órától.

(ta) ■

Köszöntjük a százéves Ajka-Devecser és Térsége Ipartestületet!

■ Nem sok társadalmi-érdekképviseleti szervezet éli meg a száz évet. Némi „viharok” után Devecserben sikerült létrehozni a céhek felbomlása után az ipartestületet, ami azóta is működik és egyre inkább betölti szerepét. Persze megyénkben is számtalan átalakuláson ment át, aminek néhány fontos állomását Tilhof Endre lexikonszerkesztő és helytörténet kutató segítségével adjuk közre. Megragadjuk az alkalmat, hogy felhívjuk a figyelmet az Ipartestület szombati ünnepére, amit a városligeti rendezvényterén, természetesen az iparosok, kisvállalkozók összefogásával tartanak. A szervezők mindenkit szeretettel várnak a nagy ünnepre, ahol a nagyközönség számára ingyenes „attrakciókat” is biztosítanak, a felhőtlen szórakozás érdekében.

Ajka-Devecser és Térsége Ipartestület

A ipartestület az iparosok önkormányzati alapon működő érdekképviseleti szerve. Szervezete hasonlóságot mutat a céhszervezettel, mint elsőfokú hatóság ellátja a tanoncokkal és segédekkel kapcsolatos szerződési és felszabadítási teendőket. Országos központja az IPOK (Ipartestületek Országos Központja). E szervezetet 1945-ben felosztatják, helyébe lép 1946-ban a kisiparosok érdekvédelmére alakuló új országos szervezet, a Kisipar-

képviselete. Az Ipartestületek elődjeinek a különböző céhek tekinthetők. Politikai pártoktól és áramlatoktól függetlenül működő területi és szakmai alapon szervezett, munkaadói és gazdasági-szakmai érdekképviseletet ellátó társadalmi szervezet.

Szolgáltatásai: a vállalkozásokkal összefüggő tanácsadás, szakmai- és általános képzés, könyvelési tevékenység, az iparos és kézműves hagyományok ápolása, kezdő vállalkozások képzése, pályázati lehetőségek elősegítése.

Ajkán a KIOSZ, majd az IPOSZ székhelye: Vörösmarty u. 6. 1958-tól elnöke Csongrádi Béla üveges és képkereztető, titkára Pénzes Kálmán kovácsmester. 1980-ban a város területén 122, a térségben 60 kisiparos dolgozik. Később ez a szám jelentősen megnő, eléri a 250 főt. Ebben az évtizedben a szervezethez tartozó kisiparosok 30-35 szakmunkástanulót is oktatnak. Elnök korábban Wágenhoffer Tibor, majd (ma is) Németh László. Ma az ajkai Ipartestületnek 80 mikro-, kis- és középvállalkozás gazdasági, szakmai érdek-

100 ÉVES AZ IPARTESTÜLET ÜNNEPI PROGRAM

AJKA, VÁROSLIGET

2024. SZEPTEMBER 28., 14:00

Fellépők:

- 14:15 - DinamicRock and Roll
- 15:00 - Hangadók
- 16:30 - Német Nemzetiségi Táncegyüttes
- 17:00 - Kaczor Feri
- 18:30 - Dóka Attila Rock Band
- 20:00 - Papen Music

Ünnepi program:

- 16:00 - Ünnepi beszédek és díjátadók
- 19:40 - Vizvarázs show

Egész nap: KÉZMŰVES KIRAKODÓVÁSÁR!

A rendezvény moderátora:

Kovács Krisztián "Kiki"

Ingyenes programok:

- Légvár, kórhinta
- 18:00 - 100 szeletes torta
- 16:40 - Szíkvíz Lovagrend bemutató:
- 250 liter fröccs kóstoló

POSTALÁDÁNKBÓL

Veni Sancte Évnyitó szentmise a Szent István Király Óvodában

Szeptember 13-án ünnepélyes *Veni Sancte* szentmisével nyitotta meg a 2024/2025-ös nevelési évet a *Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda*. *Lipháné Oszkó Ágnes* óvodavezető a gyermekek mellett köszöntötte *Rieder Andrást* az intézmény igazgatóját, a résztvevő szülőket és óvodai dolgozókat, majd bemutatta az óvoda és az iskola új lelki igazgatóját: *Tál Zoltán* atyát, aki a szentmisét celebrálta.

Zoltán atya az isteni gondviseléssel párhuzamba a szülői gondoskodást állította. A gyerekeket megszólítva, játékos módon szemléltette a szülők kiemelt szerepét a nevelésben, melyben feltétel nélküli szeretettel, féltő törődéssel és odafigyeléssel egyengetik gyermekeik útját. A szentmisébe aktívan kapcsolódtak be a kis óvodások, a szülők pedig a közös imádságokkal, miseénekekkel és az egyetemes könyörgések olvasásával tették még bensőségesebbé, meghittebbé az ünnepet.

„Bízd az Úrra dolgodat, akkor teljesülnek szándékaid.”
(Példabeszédek 16,3)

Isten áldása kísérjen mindnyájunkat az új nevelési évben!

Dr. Paksiné Beszterdich Ildikó ■
óvodapedagógus

Biciklis flash mob a katolikus óvodában

Idén szeptember 16. és 22. között huszonharmadik alkalommal rendezték meg az Európai Mobilitási Hetet, amelyhez idén a Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda óvodásai is csatlakoztak. A kis óvodások

az óvónénikkel, az intézmény vezetőjével, *Rieder Andrást* igazgatóval közösen álltak be a biciklit megformázó képhez, melyhez a technikai dolgozók is nagy örömmel csatlakoztak.

NéNo ■

Biciklis flash mob az óvoda előtti parkolóban (Fotó: NéNo)

Ezúttal napsütésben zajlott a duatlon

Kategóriájában a harmadik helyen végzett a XI. Duatlon versenyen induló egyetlen ajkai versenyző, *Szjártó Krisztina*. A szervező TovaFutók SE szenior 4 korcsoportban a sprint távon indult versenyzője a 7,5 kilométer futást és 20 kilométer kerékpározást 1 óra 30 perc 16 másodperc alatt teljesítette.

Dr. Péntek Zoltán, a TovaFutók elnöke kérdésünkre elmondta, hogy az országos versenyre sok helyről érkeztek egyesületek és versenyzők. Sok a visszatérő.

Megkérdeztünk néhány, évek óta visszatérő edzőt, versenyzőt. Mindannyian dicsérték a szervezést, a jó minőségű pályát, az ajkai kedvességét. A verseny tovább öregbíti Ajka kiváló sportéletének a hírét.

A nap folyamán a Veszprémi Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium 140 oktatója és diákja segített az útvonal biztosításban és a lebonyolításban.

(ta) ■

(Fotó: Gyarmati)

A Mobilitás heti rajzpályázat győztesei

■ Az országos duatlon verseny idején az Agorán épített színpadon vehették át ajándékukat *Dorner László* alpolgármestertől az Európai Mobilitási Hét programsorozat részeként megtartott rajzverseny győztesei. *Tóth Gergely*, az önkormányzat fejlesztési és stratégiai referense a díjak átadása előtt elmondta, hogy a város 10 éve vesz részt a programsorozaton, azóta hirdetik a rajzpályázatot is.

Az idén olyan sok és jó rajz érkezett, hogy az Ajkai Képzőművészeti Egyesület tagjai három órán keresztül bírálták azokat. A hét folyamán csaknem minden óvoda és iskola szervezett gyalogos vagy kerékpáros programot, és a felnőttek számára is voltak ren-

dezvények. A Jégcsarnokban szombaton délután korcsolyázni várták a lakosságot és volt éjszakai túra is.

Dorner László köszönetet mondott mindenkinek, aki részt vett az egészséges életmódot népszerűsítő programsorozatban. *Tóth Gergelynek*

a Mobilitási Hét szervezéséért, a TovaFutók Sportegyesületnek és *dr. Péntek Zoltán* elnöknek, hogy biztosította a helyszínt az átadásra. Az alpolgármester meghívott mindenkit október 3-án az óvárosi Kirakat téri megnyitójára, ahol szintén ajándékot kapnak a nyertesek.

Az óvodás korcsoportban első lett *Hösch Gellért* (Zöldikék, Katica csoport), második *Paizs Dorka* (Patakparti, Vuk csoport), harmadik *Bakos Moll* (Vizikék), különdíjat kapott *Megyesi Hanna* (Patakparti). Az alsó tagozatosoknál *Herbert Hanna*, *Kozma*

Blanka (mindketten Eötvös Loránd - Kossuth Lajos Általános Iskola), *Pente Dávid* ért el helyezést, különdíjas lett *Horváth Ábel* (mindketten Fekete István - Vörösmarty Mihály Általános Iskola). A felsősöknel nyert *Vasvári Zsófia* (Eötvös - Kossuth), második lett *Tálosi Márton*, harmadik *Somodi Dorka*, különdíjas lett *Szövérfi Nóra* (mindhárman Bródy Imre Gimnázium 7.g.). A középiskolás kategóriában a Bródy diákokai végeztek az élen, *Kalász Johanna*, *Major Dániel*, *Léránt Ildikó* és *Seprényi Virág*.

(ta) ■

Ők is végigkerekkeztek a kerékpárúton

■ A Zöldikék óvodások az Európai Mobilitási Hét alkalmából az alkalmazotti közösség tagjaival és szüleikkel tekertek végig a tósoki új kerékpárúton, elmúlt hét csütörtökön délelőtt.

Elöl a nagyobbak kerékpárral sorakoztak, majd érkeztek a rolleresek, a futóbiciklisek, a motorosok. Sokan láthatósági mellényt is viseltek. *Marton Livia* igazgatóhelyettesétől megtudtuk, az intézmény harmadik alkalommal kapcsolódott be a programsorozatba. Örökös Zöld Óvodaként fontosnak tartják, hogy rendszeresen mozogjanak, sportoljanak, óvják a környezetüket, gondolkodjanak környezettudatosan. A nyáron elkészült tósoki kerékpárutat sétával avatták fel. Fontos a tágabb világ megismerése a természetes közegben, ezért vallják, hogy

nem bevinni kell a csoportszobába ezeket a témaköröket, hanem ki kell menni és ott megtapasztalni.

A héten a közlekedésről beszélgettek. A témaköröket komplexen, korszerű pedagógiai módszereket alkalmazva dolgozták fel.

Fontos számukra, hogy a felnövekvő generáció környezetbarát, fenntartható városban éljen ezért igyekeznek mindent témakört ezek szellemében feldolgozni és több ismeretanyagot átadni.

Tervezik, hogy a nagycsoportos gyerekekkel, szüleikkel kerékpáros túrákat szervez-

Nem lehet elég korán kezdeni

(Fotó: Gyarmati)

nek, amellyel a családok és az intézmény kapcsolatát is szorosabbra fűzik. Miután visszatértek az óvodába, az udvaron felrajzolt szlalompályán tettek egy kört a járművekkel. *Mar-*

ton Livia elmondta, hogy sok család érkezik az óvodába kerékpárral az új kerékpárúton, valamint hétvégén is sokan sétálnak, kerékpároznak, rolleresek ott.

(ta) ■

A HÓNAP KÖLTŐJE

Karafiáth Orsolya Try to sing a sad song

(Budapest, 1976. szeptember 19.)

Megfér az összes többi közt,
a rossznak sincs külön helye.
Eloszlik bennem gondtalan.
Értem. De mit kezdek velem.

Lassan telve minden kosár.
Lesz ám öröm a mandulából,
az almából, a friss dióból.
Sok kedves íz, mely elvarázsol.

Csak az tudja, kit nem szeretnek,
mit őriz még az ősz nekünk.
Hisz én tudom. Nem egy nagy ügy.
A kertben pompa, elmerült.

Lezárva mind a víz, az áram.
A nyár itt nem hagyott nyomot.
Kabátomon egy régi folt.
De hisz én még boldog vagyok.

Karafiáth Orsolya a magyar irodalmi élet megismételhetetlen jelensége, aki könyvtárosnak indult és dolgozott is e minőségben a Ludwig Múzeumban. Emellett tévézett, írt és írt publicisztikát, könyvbemutatói valódi irodalmi performanszok. De ez csak a háborgó felszín. Mindenekelőtt költő, író, dalszövegíró, akinek verseskötetei és prózai munkái kölcsönözhetőek az ajkai Városi Könyvtárból.

-yCs- ■

Deanna Raybourn:

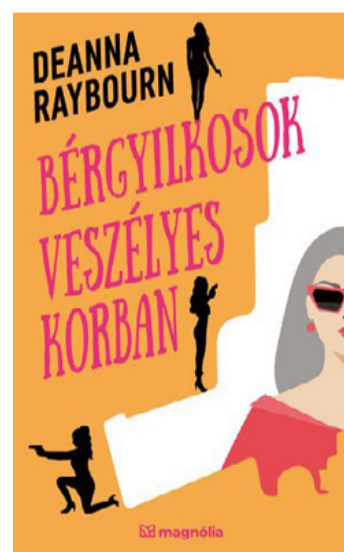
Bérgyilkosok veszélyes korban

A könyv mottója akár ez is lehetne: Ne becsüld le az idősödő bérgyilkost! A szórakoztatóan izgalmas kötetből megismerjük a Múzeum fedőnevű szervezetet, amely bérgyilkosok elit hálózatát foglalja magába és több egységből áll. Az Eredetvizsgálat részleg jelöli ki a célpontokat. A Beszerzések garantálja a szükséges eszközöket. Az Időszaki kiállítások kezeli az épp rendelkezésre álló erőforrásokat. Az Igazgatótanács hozza a döntéseket, és lendíti mozgásba az eseményeket.

Billie, Mary Alice, Helen és Natalie negyven évig dolgozott a hálózatnak, és iktattak ki célszemélyeket a világ minden pontján. A módszereik mára jobbra elavultak, de ők nem érzik még, hogy eljött volna a nyugdíjazásuk ideje. Pláne nem akkor, amikor ez valójában a likvidálásukat jelenti, azon a búcsúajándéknak szánt, fényűző hajóúton, amire a munkáltatójuk fizette be őket.

A négy operatív ügynök pedig nem szeretne idő előtt távozni az élők sorából, ezért saját magukat mentve összeállnak egy utolsó küldetésre. Egy küldetésre, ahol senki és semmi nem állhat útjukba. Lehet ugyanis, hogy mind betöltötték már a hatvanat, de továbbra is ugyanolyan halálosak, mint fénykorukban.

Deanna Raybourn regénye

változatos helyszíneken játszódó, izgalmas bevetésekkel tarkított, két idősiklon játszódó történet, egyben elgondolkoztató szembenézés az öregedéssel. A *Bérgyilkosok veszélyes korban* a New York Times bestseller listáján nyitott, jelölték a thrillerirodalom egyik legnevesebbnek számító díjára, a Barryre, illetve az olvasók beszavazták a Goodreads könyves közösségi oldal legjobb tíz thrillere közé a megjelenése évében. Ajánljuk mindazoknak, akik szeretik a Red című filmet, akik szeretnének jól szórakozni, akik nem akarnak moralizálni, akik egyszerűen csak ki akarnak szakadni a szürke hétköznapokból. A kötet az ajkai Városi Könyvtárból kölcsönözhető.

-yCs- ■

FELHÍVÁS

Felhívjuk a Tisztelt Lakosság Figyelmét, hogy Ajka Város Önkormányzata az Ajka, Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése című, TOP_PLUSZ-3.3.2-21-VE1-2022-00004 számú projekt keretében a Rendelőintézet épületében (Ajka, Semmelweis utca 1.) az orvosi rendelőkben, a folyosókon, valamint a védőnői tanácsadó részen **megkezdte a klímák beszerelését.**

A munkálatokat több ütemben végzik. Az egyes ütemekben **az épület egyes részei szakaszosan (4-5 npra) lezárásra kerülnek.**

A vezetékes telefonszámon a háziorvosi rendelők az érintett időszakban nem lesznek elérhetők, ezért kérjük gondoskodjanak időben gyógyszereikről.

Háziorvosi rendelések 2024.09.26. csütörtök, 2024.09.27. péntek és 2024.09.30. hétfő:

Sürgős eseteket az alábbi helyettesítő orvosok látják el, a saját rendelési idejükben.

Időpontot, beutalót, gyógyszerfelírást az alábbi telefonszámon kérhetnek:

2024.09.26. csütörtök, 2024.09.27. péntek és 2024.09.30. hétfő:		
Házi orvos	Helyettesítő házi orvos	Telefonszám:
dr. Csonka Csaba	Dr. Prikkel Jolán	+36-30-906-1180
dr. Erdő Ferenc	Dr. Győri Andrea	+36-70-607-6817
dr. Szabó István	Dr. Toró Ildikó	+36-20-494-5525

A gyógyszerfelírást és időpontfoglalást **a helyettesített háziorvosok asszisztensei** végzik az alábbi telefonszámokon:

Dr. Csonka Csaba – +36-30-906-1180

Dr. Erdő Ferenc – +36-70-607-6817

Dr. Szabó István – +36-20-494-5525

A beruházást Ajka Város Önkormányzata valósítja meg az Ajka, Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése című, TOP_PLUSZ-3.3.2-21-VE1-2022-00004 számú projekt keretében.

A kerékpáros reggeli ismét nagy siker volt

■ Tizedik alkalommal csatlakozott Ajka Város Önkormányzata az Európai Mobilitási Hét programsorozatához, amelyet szeptember 16. és 22. között rendeztek. Ajkán minden korosztályt igyekeztek bevonni a programokba.

Igazi mozgalmas reggel volt

(Fotó: Gyarmati)

A lakosság nyitott a környezetbarát közlekedés iránt, amellyel az egészségét is óvja. Elmúlt hét szerdáján a *Bicibusz* az iskolába programmal az alsó tagozatosokat szólították meg. Reggel az egyik csapat a Tesco mellől, a másik az OMW benzinkút mellől indult. A csapatok a Hild parkban találkoztak, majd közösen betekertek a Fekete-Vörösmarty iskola József Attila utcai épületébe. A gyerekek elmondták, hogy szeretnek kerékpározni, egyre többen azzal járnak iskolába, edzésre. A várost átszelik a kerékpárutak, amelyeken biztonságban

eljutnak az úticéljukig, így a szülők is szívesen elengedik őket.

Így néz ki a „bicibusz”

(Fotó: Gyarmati)

A kedvezőtlen időjárás miatt, a kedden elmaradt kerékpáros reggelit és uzsonnát csütörtökön pótolták. A Fő utcai lámpás kereszteződésnél reggel fél óra alatt annyi ajándék fogyott el, mint tavaly egy óra alatt, tudtuk meg *Tóth Gergely* stratégiai és fejlesztési referenstől. A kerékpárral vagy rollerral közlekedők csokoládét, müzli szeletet, gyümölcsöt, valamint a környezetbarát közlekedés előnyeit bemutató szórólapot és matricát kaptak.

Reggel a Kiválók Bakony SE Kerékpáros Egyesület tagjai, délután a Rendeki BMX Cross SE sportolói segítettek az ajándékok kiosztásában. Csütörtökön délután lakossági kerékpáros bejárás indult a tósoki kerékpárútra. A kipróbálás után a szervezők ötleteket, javaslatokat vártak a további fejlesztésekhez.

(ta) ■

Tósoki kerékpárút bejárás

■ Az Európai Mobilitási Hét keretében szeptember 19-én délután *Tóth Gergely* stratégiai referens vezetésével a bátor vállalkozók, kétkerekűvel is kipróbálhatták az új, 1340 méter hosszú kerékpárút szakaszt, amely a Liszt Ferenc utcától indul és a Kristály sportpályáig vezet.

Tósok felé, biztonságosan

(Fotó: Futó)

A hetekkel ezelőtt meghirdetett esemény iránt kevesen érdeklődtek, annak ellenére is, hogy az idő csodálatos volt a kerékpározásra. Az a maroknyi ember, aki részt vett, jól érezte magát a néhány kilométeres túra során, amely közben tartalmas beszélgetésekre is lehetőség nyílt.

Délután öt órakor az Agóráról indult a kis lelkes csapat, akik vállalták, hogy *Tóth Gergely* végig kerékpárútján, a tósoki városrészben. A bejárás előtt a stratégiai referens elmondta, hogy a Tósokberéndi kerékpárút első szakasza a belvárosból a Liliom utcáig 2014-ben készült el. A jelenlegi szakaszra is nagy figyelmet fordítottak a tervezésnél. A tervek már 2016-ban elkészültek, melyet a városi kerékpáros egyesületekkel egyeztettek is.

A beruházást az önkormányzat a Magyar Közút Zrt-vel közösen valósítja meg. Így az útburkolat felújítása is megtörténhetett közel 800 m hosszúságban. A kialakítás során kiemelt figyelmet kapott a vízelvezetés, a tervezőknek, több kihívással is szembe kellett nézniük. A vízelvezetés nagyon fontos egy kerékpárútnál, hiszen ez okoz legtöbbször problémát. Próbálták úgy megoldani, hogy hatékony legyen, és a

jövőben kevesebb gondot okozzon.

Az útvonal nem csupán a jelenlegi építési munkálatokkal válik teljessé, hanem további zöldítési tervek is születnek. A jövőben az útszakasz mentén fákat ültetnek, és egy ligetet is kialakítanak, ami szintén hozzájárul a város zöld programjának folytatásához.

Csizmadia Gyözőné, aki szintén csatlakozott a túrához, elmondta, hogy nagyon örül annak, hogy elkészült ez az új bicikliút, hiszen sokat jár erre felé, ismeri minden részét, mert ezen a területen élt sokáig. *Tóth Gergely* lelkesen kalauzolta a biciklistákat az új útszakaszokon, miközben megosztotta a legfrissebb híreket és terveket a város kerékpáros fejlesztéséről. -Azért szerveztük ezt a túrát, hogy mindenki lássa, miért és hogyan építünk kerékpárutakat. Menet közben bárki felteheti kérdéseit - mondta.

Somogyi László is részt vett a csapatban, aki ezt ki is használta, és megkérdezte, hogy keskenyebb lett-e az út. - Sokan úgy érzik, hogy a kerékpárút kialakítása miatt az autós forgalom számára kisebb hely maradt. - tette fel a kérdést *László*

- A mérések alapján az út nem lett keskenyebb, de optikailag a szegélyek miatt úgy tűnhet - válaszolta *Tóth*

Tájékoztató az ajkai távhőszolgáltatásról

■ A napokban internetes fórumokon találgattak az emberek, hogy miért nem fűtenek már a városban és hogyan lehetne ezt bekapcsoltatni. Felröppentek olyan híresztelések is mely szerint csödbe ment az Erőmű és azért nincs fűtés. Szerencsére erről szó sincs, amit *Voljár Attila*, a Bakonyi Erőmű Zrt. vezérigazgatója is megerősített.

Ajka Város Önkormányzata a távhőszolgáltatás szabályozására vonatkozóan a 10/2006. (III.22.) rendeletet alkotta meg, amelyet a 34/2009. (XI.13.) rendelettel módosítottak. A rendelet célja a zavartalan távhőszolgáltatás biztosítása és a felhasználói közösségek érdekeinek védelme. A városban a fűtési célú távhőszolgáltatás kérésre szeptember 15. és október 15., valamint április 15. és május

15. között indul, amennyiben a napi középhőmérséklet két napon át várhatóan +12°C alá süllyed.

Október 15. és április 15. között a távhő törvény szerint folyamatosan működik a fűtési szolgáltatás, hogy a lakásokban és irodahelyiségekben legalább 21°C, más helyiségekben pedig a szabvány szerinti belső hőmérséklet elérhető legyen. A felhasználói közösség képviselője (pl.

Gergely, hozzátéve, hogy a szabványok szigorúan meghatározzák az útszélességet, amit be is tartottak.

A kerékpárutak építése mellett Ajka városa további zöldítési terveket is megvalósít. A polgármester által meghirdetett Zöld Város Program részeként nemcsak kerékpárutakat építenek, hanem esőkerteket is telepítenek a vízviasszatartás érdekében.

A fejlesztési referens kiemelte

- A város mindent megtesz annak érdekében, hogy a jövőbe mutató, fenntartható technológiákat alkalmazza, és továbbra is zöld maradjon. A Kristály sportpályánál megpihentek a biciklizők, ahol további részleteket ismerhettünk meg erről a beruházásról. Megtudhatuk, hogy az új kerékpárút szakasz hossza 1341 méter, mely három gyalogátkelővel és két buszöbölrendezésével bővült. A szakasz teljes hosszában közvilágítással ellátott, ami még nagyobb biztonságot nyújt a közlekedők számára. A műszaki átadás jelenleg folyamatban van, és a városvezetés reméli, hogy a lakosok pozitívan fogadják majd az új fejlesztést.

Az új szakasz sima aszfaltburkolattal és biztonságos jelzésekkel lett ellátva, így mindenki nyugodtan élvezheti a kerékpározást. Az önkormányzat tervei szerint a kerékpárút-hálózat tovább bővül, például a Deák Ferenc utcán és a tervezett Padragi úton is új szakaszok építenek. A város lakosai az Ajkai Szó és az Ajka TV oldalán is elérhetik a kerékpáros kérdőívet, amelyben javaslatokat tehetnek arra, hogy hol és hogyan fejlessék tovább a kerékpáros infrastruktúrát. Az esemény végén a biciklisták elégedetten pattantak le a nyeregől, egy dologban biztosak lehettek Ajka városa nemcsak az autósokat, de a kerékpárosokat is szívügyének tekinti, és a jövőben is mindent megtesz a fenntartható közlekedés érdekében.

F. P. T. ■

F. P. T. ■

TV AJÁNLÓ

Hétfő esti stúdió

Nagy energiatartalmú motorhajtó anyagok fejlesztése a Pannon Egyetemen

■ A mobilitás hét lecsengetéseként, vagy inkább annak apropóján szeretnénk felvillantani egy szeletet abból, hogy – immár évtizedek óta – milyen eredményes kutatás és fejlesztés zajlik a Pannon Egyetemen, annak is MOL Ásványolaj- és Széntechnológia Intézeti Tanszékén a motorhajtó anyagok kutatásában és fejlesztésében. Ezen kutatások vezetője és „motorja” dr. Hancsók Jenő (77), ma már professzor emeritus, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, egyetemi tanár, a Mol Ásványolaj- és Széntechnológiai Intézeti Tanszék vezetője volt, aki – többek között – a motorhajtóanyagok minőségének tanúsítását felügyelő tanács elnöki teendőit is ellátta. Ezért nem véletlen, hogy rá esett a választásunk, amikor a motorhajtóanyagok kutatására és fejlesztésének jelenlegi állapotára, valamint a jövőbeni helyzetre voltunk kíváncsiak. Beszélgetésünk során csak egy szűk területet, a motorhajtó anyagok fejlesztése és a fenntarthatóság viszonyát és a következő 15-20 év főbb tendenciáit érintettük, de talán – mint cseppben a tenger – ez is megmutatja, hogy a kutatóknak milyen összetett problémákkal kell megküzdeniük, miközben döntést hoznak arról, hogy milyen fejlesztési irányokat kell kiszorgálniuk az emberiség túlélése érdekében.

dr. Hancsók Jenő a rendszerszintű üzemanyagfejlesztés elkötelezett híve

(Fotó: Lékó)

Dr. Hancsók Jenő örömmel vállalkozott a beszélgetésre, hiszen számára is fontos, hogy honfitársaink tisztában legyenek a világszinten is jegyzett kutatási eredményekkel, amelyek természetesen nemcsak az ő nevéhez, hanem munkatársaiéhoz is fűződnek.

A professzor úgy látja, hogy lassan tisztul a kép az elektromos autók körül. Kiemelte, hogy a teherszállítást illetően egészen más tendenciák érvényesülnek, mint a személyszállításban. A közúti közlekedésben 2040-ig mintegy harminc százalékot fog elérni a tisztán elektromos hajtású gépjárművek részaránya, tehát a korábban jelzettéktől mindenestre lényegesen kisebb lehet. Közismert, hogy a gyártók (Mercedes, Apple, Ford, General Motors, hogy csak néhányat említsünk) sorra jelentik be, hogy visszafogják elektromos autó termelésüket és csökkentik terveiket is. 5-8 év múlva ráadásul komoly kérdésként merül majd fel az elektromos autók újra hasznosításának feladata, ami szintén gyártásbefolyásoló tényező lehet. „Ez fogja eldönteni a tisztán elektromos gépjárművek jövőjét” – állítja a professzor. Az úgynevezett hibrid (vegyesen elektromos- és belsőégésű motorral ellátott)

gépjárművek előre törése továbbra is tartani fog. Tehát nem szabad „leírni” még a benzinüzemű, és általában a belsőégésű motorokat sem, mert az általuk hajtott gépjárművek élettartama megfelelő karbantartás esetén 25-30 év is lehet, ami az elektromos autókénál a felénél is kisebb – és nem csak az akkumulátor miatt. Magyarországon elsődleges szempont lesz például, hogy hogyan alakul a használt autók piaca, mert nálunk meglehetősen magas ezek részaránya, illetve maga a behozatal. Ez komoly nemzetgazdasági kérdés lehet.

Közben a különböző területek (légi közlekedés, vasúti szállítás, hajózás, nehéz- és könnyűgépjárművek) energiaigénye, igaz lassuló mértékben, de tovább növekszik, azaz nem csökken az igény az egyre korszerűbb (kőolaj alapú, vagy alternatív) motorhajtó anyagok iránt.

Dr. Hancsók Jenő, professzor emeritusként továbbra is kutató, publikál, most jelent meg egy ezzel kapcsolatos szakcikke a Magyar Kémikusok lapjában, de megjelenés előtt áll tudományos közleménye egy nemzetközileg elismert folyóiratban és részt vesz a Pannon Egyetem doktori iskolájának munkájában is. Fontosnak tartja a tanszékén évtizedek óta folyó fej-

lesztéseket, amelyek mindig szem előtt tartják a fenntarthatósági szempontokat. Nem véletlen, hogy a MOL annak idején a veszprémi tanszéket szemelte ki egyetemi partnereként.

Fontos tudni, hogy az áruszállításban használt járművek (kamionok, teherhajók, repülőgépek) teljesen eltérő típusú üzemanyagokat igényelnek, mint a személyszállító, benzinüzemű közúti járművek. Talán ezért is a legfontosabb terület manapság a jó minőségű dízelgázolajok előállításának alternatív forrásokból. Egyelőre még igen jelentős a kőolaj alapú hányad, mivel az egész ipart nem lehet az egyik pillanatról a másikra átállítani alternatív forrásból származó dízelolajokra. Ennek oka a viszonylag szűkös alapanyagforrás, másrészt a műszaki fejlesztésekhez is megfelelő időre van szükség. Mindezek – és a prognózisok – ellenére a felhasznált dízelgázolajok mennyisége továbbra is emelkedni fog. A professzor és kutatótársai ezt évekként elölle előre jelezték nemzetközi konferenciákon is.

Legfontosabb minden motorhajtó anyag esetében, hogy nagy energiatartalommal rendelkezzenek és a motor működési körülményei között alkalmasak legyenek

energiájuk leadására. Ma – függetlenül attól, hogy milyen eredetű – minden, jó minőségű dízelgázolajat el lehet adni a világon és ennek nem csak a háborúk az okai. Bebizonyosodott, hogy ezek az olajok a vízi-, közúti- és légi szállítás nélkülözhetetlen hajtóanyagai. Biztosak lehetünk abban, hogy a dízelgázolajok szerepe ezeken a területeken 2050-ig meghatározó lesz. Az elektromos hajtású kamionok fejlesztése például gyakorlatilag egyhelyben topog.

Nagy előrelépés történt a hajózásban használt motorhajtó anyagok fejlesztésében, amelyek kéntartalmát 3,5 százalékról (35000 ppm) 0,05 százalékra (500 ppm) sikerült már leszorítani! (Összehasonlításképpen: a közúti közlekedésben használt dízelolajok kéntartalma 10 ppm körül van.) Nem mellesleg a magas kéntartalom magas aromás tartalommal is jár, így a korom és füst kibocsátása a nagyméretű tengerjáró hajóknak ugyancsak jelentős mértékű.

A prognózisok szerint az igények lényeges növekedése várható a sugárhajtómű (JET) üzemanyagok felhasználása területén is. Jelenleg a légiközlekedésben használt üzemanyagok részaránya 99,5 százalékban kőolaj alapú. (!) Nincs olyan alternatívája ennek, ami hosszú távolságokra, megbízható, biztonságos repülést tenne lehetővé. A szénhidrogénből előállított üzemanyagok előnye, hogy rendkívül nagy a hőstabilitásuk és elviselik a szélsőséges igénybevételi körülményeket. A biztonság, a gyorsaság, a kényelem és a mobilitás fenntarthatósága nem képzelhető el az ilyen típusú üzemanyagok nélkül.

Már javában folynak azok a kutatások, amelyek a megújuló forrásokból való üzemanyagok előállítását szolgál-

ják, azonban ezen a területen akadályt jelent az alapanyagok hiánya, a források szűkös volta, ezért itt nem várható gyors fejlődés.

Jelentős kutatások irányulnak ugyan a légiközlekedés „elektrifikációjára”, de ez idáig csak rövid távolságú szállításoknál sikerült eredményeket elérni. 2050-ig mindössze 2-3 százalékra nőhet az elektromos repülőgépek részaránya a légi szállításban. A hidrogén felhasználása gyorsabban nőhet (25 év múlva 30 százalék is lehet), de még ezen a területen is igen jelentős kutatásokra és fejlesztésekre lesz szükség. Jelenleg egyértelműen a szénhidrogén alapú hajtóanyagok a legelőnyösebbek a folyamatos üzemű gázturbinák számára.

De térjünk vissza a földre, ahol a személyszállításban használt üzemanyagokba törvények által szabályozott mennyiségű bio eredetű anyagokat lehet csak keverni. Magyarországon évtizedek óta maximum 10 százalék, megújuló forrásból származó bioetanol kerülhet a benzinekbe. Ez a részarány még nem csökkenti érzékelhető módon a szénhidrogén alapú motorhajtóanyag energiatartalmát. A jövőben számolni kell azzal, hogy a dízelgázolajok, illetve a sugárhajtómű üzemanyagok megújuló komponenseinek előállítása során értékes megújuló, megfelelő oktánszámú motorbenzin keverőkomponensek keletkeznek. Itt jön képbe a rendszerszemlélet.

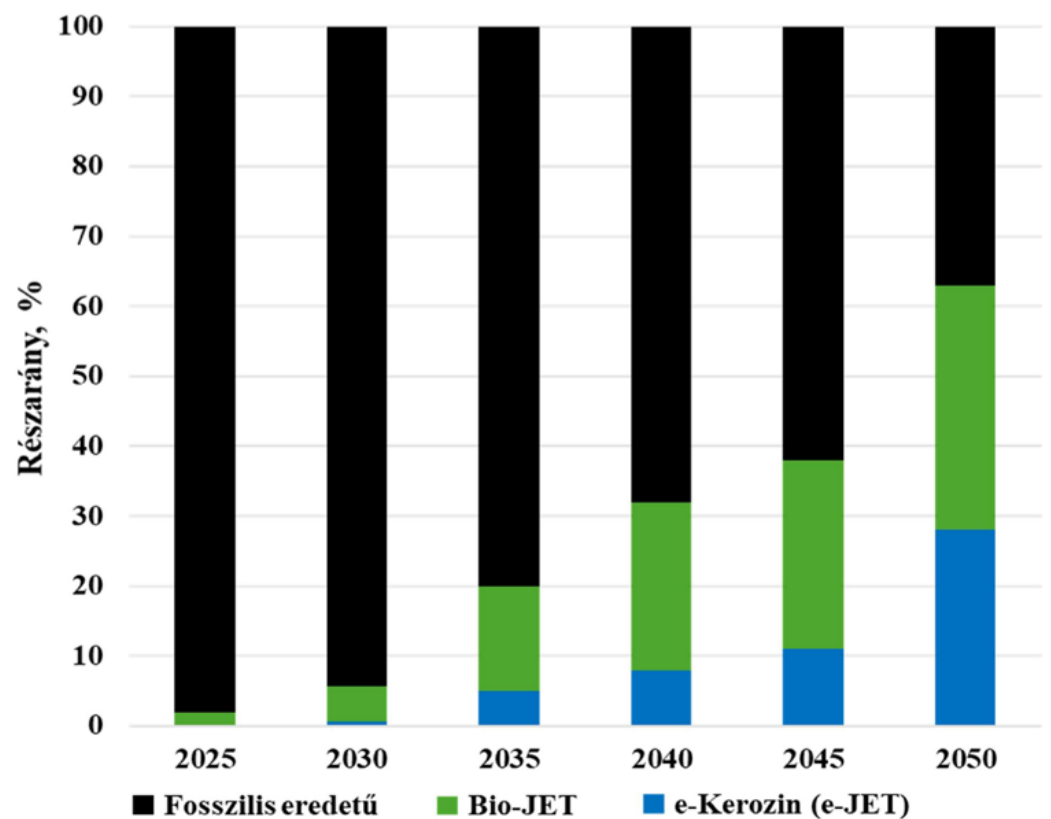
A dízelgázolajokba is több évtizede kevernek be bio-komponenseket, amelyek származhatnak használt sütőolajból, vágóhídi zsiradékokból, vagy erdészeti melléktermékekből is. Ezek bekeverési arányát az Európai Unióban 7 térfogatszázalékra korlátozzák, „nem kívánt mellékhatásaik” miatt.

És „itt ugrik a majom a vízbe”! Az utóbbi időben a zsírsavakból, illetve azok észteréből izo-paraffinokat állítanak elő (többek között a veszprémi kutatók munkájának eredményeként is). Vagyis, mint azt bevezetőben leírtuk, a motorhajtó anyagoknak immár megújuló anyagokból előállított legjobb komponenseihez jutottunk vissza! A MOL tanszéken felismertek olyan kémiai átalakító eljárásokat, amelyekkel vágóhídi zsiradékokból, háztartási sütőolajokból elő tudnak állítani olyan izo-paraffinokat, amiket ez idáig csak kőolaj alapon sikerült.

Végezetül a professzor azt emelte ki, hogy rendkívül fontos, hogy ezzel helyreáll az összhang a természettel, vagyis ugyanazt a komponenst, amit eddig csak kőolajból sikerült, ma már megújuló forrásból alapanyag- és energiatakarékosan elő lehet állítani. Ez rendkívül komoly felismerés, ami a MOL és a Pannon Egyetem kutatóinak, több a területen benyújtott szabadalom és találmány birtokosainak munkája fényre.

A MOL töltőállomásaiban 2022. óta forgalmazzák a nagy energiatartalmú és bio-paraffinokat tartalmazó dízelgázolajat, amelyet a Pannon Egyetem Ásványolaj Tanszéke és a MOL szakemberei közösen fejlesztettek ki. Ezt az üzemanyag féleséget Százhalombattán egy kétféle millió tonna/év kapacitású üzemben állítják elő. Ez a termék minden szempontból megfelel az EU és más szabványok legszigorúbb minőségi előírásainak és további bio-komponensként 7 térfogatszázalék biodizelt, vagyis zsírsav-alkil-észtereket is tartalmaz.

Lékó Sándor ■

Herczeg József

Különös újév Ajka-Csingervölgyben (1956) II.

(Sajnos kimaradt kettővel ezelőtti lapszámunkból a „lényeg”, a háromrészes bűntény leírás második része, amit ez úton pótolunk és olvasóink elnézését kérjük! L. S.)

A gondnok egyből felismerte a folyosón fekvő személyben a 20 éves T. Elek bányászt, aki a felügyelete alatt álló munkásszállón lakott. Később tanú kihallgatása során elmondta, hogy T. Elek három éve lakott a munkásszállón, jól ismerte, békés természetű volt, bár szelette az italt, de soha senkivel nem kötekedett, viszont mikor ital hatása alatt állt, bolyongott, járkált össze-vissza.

A konyhafőnök csak akkor mert előjönni a szobájából amikor a fűtő, a gondnokkal visszatért a helyszínre. Ekkor pillantotta meg a folyosó kö-

zetén fekvő holttestet. Halotta ugyan a kiáltásokat, de nem merete kinyitni az ajtót, mert a vele egy szobában lakó telepvezető és a bányászok között meglehetősen feszült volt a viszony, s félt attól, ha kinyitja az ajtót, szobatársa helyett őt éri atrocitás.

A gondnok értesítésére tíz perc múlva a helyszínre érkezett a közeli egészségházban lakó územorvos. Egyből látta, hogy nem sima ügyről van szó, erőszakos, élet ellenes bűncselekmény történt. Látta, a súlyos fejsérülést, ezért nem nyúlt a holttesthez, vagyis nem változtatta meg a helyszínt, hanem telefonon értesítette az ajkai rendőrőrsöt. Nyomozók jelentek meg a devecseri járási rendőrkapitányságtól és lefolytatták a

helyszíni szemlét. Emberölés megalapozott gyanúja miatt őrizetbe vették M. Jánost, akit sérüléseire nézve orvos-szakértővel vizsgáltattak meg.

A BM Veszprém Megyei Főosztály Devecseri Járási Osztálya 1956. január 2-án a nyomozást elrendelte, s a nyomozással Németh Dénes rendőrnagyot bízták meg.

A nyomozás során tisztázódott, hogy T. Elek nem lopási szándékkal ment a Csillás-konyha épületébe. A konyha folyosójáról nyíló egyik helyiségben lakó konyhalányokkal szeretett volna találkozni, de ők már korábban elhagyták a szobájukat, mozi-mentek. T. Elek a két lány keresése közben keveredett be a sötét konyhába, s ott tartóz-

kodva verte le az asztalon lévő edényeket, ez okozta a zajt, ezt hallotta meg M. János, akire ezután rontott rá, s ütötte meg bokszerrel és fejszenyéllel.

Az 1956. január 1-től őrizetben, majd január 3-tól előzetes letartóztatásban lévő M. Jánost az ügyész erős felindulásban elkövetett emberölés miatt vádolta meg. Vádiratában az ügyész azt hangsúlyozta, hogy M. János felindultságában, ahelyett, hogy az ittas állapotban lévő T. Elek támadását a szükségeshez képest lefegyverzéssel hátrította volna el, a tőle elvett fejszenyéllel két esetben, erőteljesen fejbe sújtotta. Amikor elvette a fejszenyelt T. Elektől, a támadás befejeződött, a további védekezés, így a fejre mért két ütés már szükségtelen volt.

Erdő- és fafesztivál Csingervölgyben

Erdő- és fafesztivált tart a Csingervölgyért Egyesület **október 12-én 15 órától** Csingervölgyben a közösségi házban és környékén. A program a Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda néptáncosainak műsorával kezdődik, majd 15:20 órakor a Mozdulat Mozgás Műhely légtornász bemutatóját nézhetik az érdeklődők. Őket követi Stark Gábor és a Hobby zenekar koncertje. A Rainbow DJ Team party műsora 18 órakor kezdődik, 18:30 órakor a tűzszonglőrök mutatkoznak be. A kisvona 14:45 és 15:15 órakor indul a Városháza parkolóból Csingervölgybe. Kísérő programok: arcfestés Timivel, légvár, hajfonás, kézműves foglalkozás.

A fesztivál idején kézműves termelői piac működik.

(ta) ■

Jótekonysági rendezvényt Evelinért

Pazar programokkal tűzdelt jótekonysági rendezvényt tartanak a Sportcsarnokban október 13-án 9-19 óráig az Evelin gyógyulását támogatók, több neves együttes és előadó fellépésével. A bevétel szokás szerint teljes egészében az Evelin gyógyulását támogató alapítvány számlájára kerül.

Az Országos Könyvtári Napok ajkai rendezvényei a Városi Könyvtárban

– **szeptember 30. (hétfő) 17 óra:** János vitéz – Kapolcsi Kovács Csaba kisgrafikai kiállításának megnyitója a felnőtt könyvtárban

– **október 1. (kedd) 16.30 óra:** Könyvszobrász workshop. Előzetes bejelentkezés szükséges a 88/202-126-os telefonszámon.

– **október 2. (szerda) 17 óra:** Lélekfröccs – Beszélgetések a könyvtárban. Előzetes bejelentkezés szük-

séges az ajkakönyvtar@vkajka.hu e-mail címen. Részvételi díj: 1300 Ft.

– **október 3. (csütörtök):** online játékaink eredményhirdetése online felületeinken

– **október 4. (péntek) 17-19 óráig:** Modern társasjátékok – Bemutatkozik az ajkai Társasjáték Egyesület

– **október 5. (szombat) 9-15 óráig:** Generációk játécai, népmese kvíz és kézmű-

ves foglalkozás a Bogáncs gyermekkönyvtárban

– **október 5. (szombat) 12-15 óráig:** A könyvtár elrejtett kincse – Szabadulószoba a felnőtt könyvtárban. 2-4 fős csapatok jelentkezését várjuk október 2-ig a 88/202-126-os telefonszámon

Kísérő programok egész héten: Szabó Magda emlékkiállítás a gyermekkönyvtár-

ban! Ingyenes beiratkozás! Megbocsátás hete!

A zene világnapja

Szeretettel várjuk a kedves zeneszerető közönséget **október 1-jén 17:00 órakor** a zene világnapja alkalmából rendezett ünnepi hangversenyen a Bánki Iskola aulájában. A hangverseny szereplői: Cantabile Vegyeskar, Pedagógus Női Kar, Forrás Női Kar, Padragi Bányász Férfikórus, Bró-

dy Gimnázium Leánykara, Fekete-Vörösmarty Iskola Tünderkelepelők kórusa, Eötvös-Kossuth Ált. Iskola Kis- és Nagykorusa, Csengő Női Kamarakórus, Kocsár Miklós Zeneiskola gyermekkórusa.

Kiállítás kínáló

A Nagy László Városi Művelődési Központ és Könyvtár szeretettel meghívja Önt, Családját és Barátait **2024. szeptember 27-én 17:00 órára** Pető Zsuzsa fotóművész 1958-2019 emlékkiállítására a művelődési központ kiállítótermébe. (Ajka, Szabadság tér 13.)

Megnyitja: Bánkúti András fotóriporter
Közreműködnek: Szijártó Krisztina, Angermayer Judit – hegedű, Szaniszló Vilmos Máttyás – Cselló és Elischer Balázs – zongora.

A kiállítás megtekinthető **október 11-ig munkanapokon 9:00-17:00, szombaton 9:00-15:00 óráig.**

Nagyon ütős 25 év! Jubileumi koncert

A Liszt-díjas Talamba Ütőegyüttes idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. Az együttes Ajkára is elhozza a jubileumi koncertjét, mely bemutatja a Talamba negyed évszázados munkásságát. A klasszikus zenétől, Afrikán át egészen a mai XXI. századi zenéig minden hallhatóvá válik, természetesen a Talambára jellemző módon. Ünnepeink együtt Ajkán is **október 4-én 18:00 órától** a művelődési központ színháztermében! Jegyek válthatók az intézmény információs központjában és a jegy.hu oldalon.

A KULTIK AJKA MOZI MŰSORA

2024. szeptember 26. – október 2.

Fekete pont 2D – magyar filmdráma, 119 perc (12) – vetítési időpontok: péntek, vasárnap, kedd 17:40.

Joker: Kétszemélyes téboly 2D – Premier előtt!! – amerikai krimi-dráma akciófilm, 105 perc (16) – vetítési időpontok: szerda 20:15.

Lepattanó 2D – magyar vígjáték, 105 perc (16) – vetítési időpontok: csütörtök, szombat, hétfő 20:15.

Megalopolisz 2D – amerikai sci-fi dráma, 138 perc (16) – vetítési időpontok: csütörtök 18:00, valamint szombat, hétfő, szerda 17:40.

Ne oldozz el! 2D – amerikai horror, 101 perc (16) – vetítési időpontok: péntek, vasárnap, kedd 20:15.

Vakarcs 2D – ausztrál családi film, 91 perc, (12) – vetítési időpontok: mindennap 15:50 továbbá, szombat, vasárnap 14:00.

Az ajkai Nagy László Városi Művelődési Központ és Könyvtár programjai

Szeptember 27-én 17:00 órakor Pető Zsuzsa fotóművész emlékkiállításának megnyitója a művelődési központ kiállítótermében.

Szeptember 27-én 17:00 órakor Társasjáték klub a művelődési központ aulájában.

Szeptember 28-án 9:00 órától őszi családi délelőtt, **17:00 órától** rocktalálkozó a Padragkúti Művelődési Ház és a Bányász Hagyományörző Egyesület szervezésében a Padragkúti Művelődési Házban.

Szeptember 30-án 15:00 órakor idősek világnapja a művelődési központ színháztermében.

Október 1-jén 17:00 órakor a zene világnapja alkalmából ünnepi hangverseny a Bánki Iskola aulájában.

Október 2-án 18:00 órakor Oda vagyok magáért címmel vígjáték és koncert Nagy Ibolya Deryné-díjas színésznő, operettprimadonna és Csengeri Attila eMeRTon-díjas színész, énekes előadásában.

Október 3-án 10:00 és 14:30 órakor Hófehérke – gyermekszínházi előadás a művelődési központ színháztermében.

Október 4-én 18:00 órakor a Talamba Ütőegyüttes 25 éves jubileumi koncertje a művelődési központ színháztermében.

Október 6-án 17:00 órától megemlékezés és koszorúzás a templomdombi kopjafánál az aradi vértanúk emléknapja tiszteletére.

Az aradi vértanúk emléknapja

Ajka Város Önkormányzata megemlékezést tart **2024. október 6-án 17:00 órától** a templomdombi kopjafánál az aradi vértanúk emléknapján.

Emlékbeszédet mond: Balogh Béla iskolaigazgató. Az emlékműsor szereplői: Ajkai Eötvös Loránd-Kossuth Lajos Ált. Isk. tanulói
A műsor szervezői: Nagy-Tróbert Hajnalka és Garbai Zsuzsanna.

Közreműködik: az Ajka Városi Bányász Fúvószeneke. Kérjük a pártok, társadalmi szervezetek képviselőit, koszorúzási szándékukat október 4-ig jelezzék a 88/211-744-es telefonszámon.

Ars Sacra Fesztivál

Az Ars Sacra, vagyis a Szakrális Művészetek fesztiválját idén tizennyolcadik alkalommal szervezték meg ország-szerte. A szeptember 14-e és 22-e között zajló program-sorozathoz második alkalommal csatlakozott városunk, melynek nyitó programját, egy közös imaalkalmat szeptember 14-én este tartottak az *Ajkai Evangélikus*, majd az *Ajkai Református Templomban*.

Pablényi Edina evangélikus lelkész és *Pablényi László* katechéta-gyülekezeti munkatárs meghívására, *Tál Zoltán* esperes-plébános és *Sándor József* református lelkész közösen vezették azt az imaórát, melynek közép-pontjában az elcsendesedés, az imádság és a békéről való elmélkedés állt.

Sakkolimpia után

■ **A 45. Sakkolimpia lezárultával Gaál Zsóka, az Ajka Város Önkormányzat által támogatott sakkozónk, Facebook oldalán számolt be a 45. Sakkolimpián elért nagyszerű eredményéről.**

A magyar női válogatott 183 induló csapat közül a 14. helyen végzett. Az olimpián Zsóka, első táblán játszva, 6 győzelmet ért el, egy döntetlent játszott és 3 vereséget szenvedett el. Az utolsó forduló előtt megszerezte a harmadik női nagymesteri normáját, valamint a második férfi nemzetközi mesteri normát is teljesítette, így október 1-jétől értékszáma 2398 lesz.

Zsóka kiemelte, hogy különleges érzés volt számára

hazai közönség előtt játszani, ami extra motivációval és némi nyomással is járt. Köszönetet mondott edzőinek, Papp Gábor és Berkes Ferenc nagymestereknek, Nagy Gábor nagymesternek a napi felkészítésért, valamint Dr. Harsányi Szabolcs Gergő sportpszichológusnak a támogatásért. Polgár Judit figyelme és Vollár Attila, a Bakony Erőmű Zrt. vezérigazgatójának helyszíni szurkolása is sokat jelentett neki.

(ASZ) ■

Ajka negyvenkettedik vidám rajtja

■ **Negyvenkettedik alkalommal rajtolt az Ajka rajtja futóverseny a Sportcentrumban szeptember 20-án délután. Az Európai Mobilitási Hét programsorozatához kapcsolódva a szokásos nagy érdeklődés mellett, csaknem 400 résztvevővel zajlott a program. A teret vidám gyermekek és felnőtt sportolók lepték el. Az ajkai és térségi iskolák, sportegyesületek versenyzői is rajtthoz álltak.**

Geri Gyula, a Sportváros Nonprofit Kft. ügyvezetője köszöntőjében elmondta, hogy akkor érhet meg ilyen hosszú időt egy verseny, ha az fontos a közösségnek.

Vida Veronika, a VIVA Fitness SE edzője tartott bemelegítést, majd indult az első rajt, a legkisebbek, az első korcsoportosok, a 2016-ban és azt követően születettek, akik 800 métert futottak. A második korcsoportosok, a 2014-es és 2015-ös születésűek távja 1200 méter volt. A harmadik korcsoport, a 2012-2013-as korosztály

2000 métert tett meg. A negyedik korcsoport képviselői, a 2010-2011-esek, az 1983 és 1964 között és az 1963-ban vagy korábban születettek 2400 métert futottak, az ötödik korcsoportba tartozó, 15 és 40 év közöttiek között a sorrend 3400 méteren dőlt el.

Az első három helyezett érmet kapott. Minden befutó, a célban tombolajegyet kapott, amellyel, ha szerencséje volt, labdát, kerékpáros sisakot, tortát vagy más ajándéktárgyat nyerhetett.

(ta) ■

Nem szégyen a futás és hasznos is

(Fotó: Gyarmati)

KK Ajka - DVTK 26-25 (13-13)

Ajka: 150 néző. V: Hornyik, Zörgő.

KK Ajka: Baracska, Benkő (kapusok), Zvolenszki, Horváth 3, Jávör 5, Mezei 7(4), Szücs 1, Kovács 2, Gyene 1, Rosta 4, Szabó 1, Nagy, John 1, Orbán 1. Edző: Velky Péter.

Kiállítások: 4 ill. 14 perc, hevesek: 4/4 ill. 8/8.

Szombaton délután az újonc diósgyőri csapat látogatott az ajkai kézilabda csarnokba. A hazaiak jól kezdtek, pillanatok alatt háromgólos vezetést szereztek, de a vendégek is „megérkeztek a meccsbe” és hamar egalizálták az eredményt (4-4). A vendéglátók ezután állandósították 2-3 gólos előnyü-

Mezei ezúttal is megállíthatatlan volt

(Fotó: Gyarmati)

ket, azonban a lelkesen küzdő DVTK megfordította az állást, a szünetre viszont kiegyenlítették az eredményt a Velky-legénység.

A fordulást követően felváltva vezettek a csapatok, egyik fél sem tudott nagyobb előnyt kiharcolni, majd a fél-

idő közepén az ajkaiaknak sikerült három góllal megelőzniük (21-18). A borsodiak nem adták fel a küzdelmet és fegyelmzett játékkal előbb egyenlítették, majd öt perccel a vége előtt megszerezték a vezetést (24-25). A hajrá ismét izgalmasan alakult: Baracska fontos védekezői mellett Kovács egyenlített, majd a DVTK támadhatott, de nem tudtak élni a lehetőséggel, sőt az ajkaiak Mezei időn túli büntetőjével a győzelmet is megszerezték. Fordulatokban gazdag, végig kiegyenlített küzdelemben a nagy szívvel harcoló KK Ajka otthon tartotta a két pontot a mérkőzés előtt még veretlen Diósgyőr ellen.

Sz. I. ■

Függőségtől a világbajnoki címig Németh Károly programja a fiatalok megsegítésére

■ **Egy tragikus esemény hívta életre Németh Károly ajkai fekvő világbajnok, személyi edző programját, mégpedig egy bántalmazott fiatal fiú öngyilkossága. Karcsi elhatározta, hogy tenni akar a hasonló sorsra jutott gyerekekért, és a sporton keresztül segít nekik önbizalmat nyerni. A program már eddig is jelentős sikereket ért el, beleértve, hogy egyik fiatalja világbajnoki címet szerzett. Károly célja, hogy a sport révén minél több embernek lehetőséget biztosítson a lelki és fizikai megújulásra, és tervezi a program bővítését egy új edzőterem megnyitásával.**

Németh Károly saját élete sem volt mentes a kihívásoktól. Ő maga is megküzdött az alkoholfüggőséggel, 33 éven át élt a kocsmák világában, menekülve a problémái elől. Öt évvel ezelőtt azonban végleg leszámolt az alkohollal és más káros szenvedélyeivel, azóta a sport vált az életének új „függőségévé”. Károly számára a sport nemcsak fizikai erőt, hanem lelki egyensúlyt is adott, és ezt az utat szeretné megmutatni másoknak is. Mára már fekvőnyomásban ötszörös világbajnok, nyolcszor lett Európa bajnok, ezen kívül öt világbajnok és hat liga rekord címmel is büszkélkedhet. Hisz abban, hogy a sport egy egészséges és életet megváltoztató alternatíva lehet, amely segít megszaba-

dulni a függőségektől, és erőt ad a nehézségekkel szemben.

A programjába az elmúlt évben nagyon sok fiatal érkezett 12-18 éves korosztályból különféle célokkal. Voltak, akik fogyni szeretnének, míg mások az önbizalmukat és fizikai erejüket kívánják növelni. Az edzések nemcsak a testi erősödésről szólnak, hanem a mentális fejlődésről is. A résztvevők közül sokan mesélték, hogy már nemcsak erősebbek, hanem magabiztosabbak is lettek, és képesek kiállni magukért. A szülők szerepe szintén kulcsfontosságú volt. Az edző kiemeli, hogy a családi támogatás nélkül a gyerekek könnyen elveszhetnek a bántalmazás és a kirekesztés világában. A szülők példamutatása, spor-

tos életmódja nagyban hozzájárulhat a fiatalok sikeréhez. A sportember arra buzdítja a családokat, hogy álljanak teljes mértékben a gyerekek mögött, és segítsenek nekik elérni céljaikat.

A programban különösen sikeres volt az a hat fiatal sportoló, akik kemény munkájuk és kitartásuk eredményeként elismerésben is részesültek. Ezek a gyerekek az elmúlt tíz hónap során nemcsak fizikailag fejlődtek, hanem mentálisan is megerősödtek, és komoly célokat tűztek ki maguk elé. Karcsi szerint ezek a fiatalok maximálisan kihasználták a sport nyújtotta lehetőségeket, és akár világbajnoki szinten is

helytállóhatnak a jövőben. Az elismerésként kapott ajándécsomagok további motivációt jelenthetnek számukra, hogy folytassák a megkezdett utat, és tovább fejlődjenek.

A világbajnok fekvőnyomó jövőbeli tervei között szerepel a program bővítése és folytatása egy új, korszerű edzőteremben, ahol nemcsak fiatalok, hanem idősebbek is részt vehetnek az életmódváltásban. Célja, hogy minél több embernek nyújtson lehetőséget arra, hogy a sport segítségével megszabaduljanak a bántalmazás okozta lelki sebekről, és újraépítsék önmagukat.

F. P. T. ■
(Fotó: Futó)

LABDARÚGÁS NB II.

Nem tudták megtartani az előnyüket az ajkaiak

■ **Kevés helyzetet hozó összecsapáson 2-2-es döntetlent játszott az FC Ajka a Budafoki MTE csapatával a labdarúgó NB II 7. fordulójában.**

FC Ajka - Budafoki MTE 2-2 (1-1)

Ajka, 800 néző. V.:Bana G. Ajka: Szabados - Tóth G., Tar, Kenderes, Csemer (Kitl 79.) - Kopácsi, Csizmadia Z. (Pantovics 58.) - Kovács N., Zsolnai, Doncsicz (Szarka 58.) - Borsos F. (Nagy K. 80.) Edző: Schindler Szabolcs. Budafok: Horváth A. - Lo-

renz, Kálnoki-Kis, Oláh B., Kalmár O. - Sztojka, Németh M. - Szücs P., Zuigeber (Kovács D. 84.), Merényi - Vasvári (Elek 62.). **Megbizott edző:** Nikházi Márk

A találkozót elején nem estek egymásnak túlságosan a felek, mégis korán megszerezte a vezetést a Budafoki MTE. A 4. percben Oláh in-

dította egy hosszú magas labdával Szücsöt, aki egy csellel becsapta Kopácsit, majd középre tekert, a labda elszállt Jagodics mellett, az érkező Zuigeber Ákos pedig két lépéssel a kapu jobb oldalába lött, 0-1. Az ajkai együttesnek sokszor kellemetlen percek okozott a vendégek letámadása, de így is korán egyenlítették. A 17. minutumban Csemer bal oldali nagy beadását követően Jagodics és Oláh együttes erővel fejelte

tovább a labdát, majd Kalmár - szintén fejfel - röviden szabadított fel. A lepattanót Kovács Nikolasz szedte össze, s egy igazítást követően, 16 méterről azonnal lött, a labda megpattant Zuigeber Ákos lábán, majd onnan a kapu bal alsó sarkába csorgott, 1-1.

Sokáig eseménytelenül telt a második játékrész, azonban a 68. percben megfordította a találkozót az FC Ajka. Zsolnai pontrúgására érkezett tökéletes ütemben Kovács Nikolasz,

aki leahyva a védőjét a kapu bal oldalába fejtelt, 2-1.

A 84. percben a saját térfeléről indított egy gyors kontrát a BMTE, Kovács Dávid - Németh volt a labda útja, utóbbi az alapvonal közeléből laposan középre centerezett, ahol Elek Bence már várta a passzt, majd sarokkal maga mögé húzta a labdát, az üresen érkező veszprémi születésű Kun Bertalan négy méterről nagy erővel a lécs alá lött, 2-2.

Schindler Szabolcs: - Győ-

zelemre játszottunk, ám két nagy hibát elkövettünk, a mérkőzés elején és a végén - az első kapott gól megfogta a csapatot. Védekezésben többet hibáztunk a kellelénél, emiatt csaldótt vagyok.

Nikházi Márk: - Ajkán nem rossz az egy pont. Le a kalappal a srácok előtt, úgy érzem, közelebb álltunk a győzelemhez.

Az FC Ajka a 11. helyen áll 8 ponttal az NB II-es tabellán.

BD ■

Városi hetilap. A lapot alapította Ajka Város Önkormányzata.

Lapszél

Hazatértek a tűzoltók

Veszprém vármegye árvízi védekezésére átrendelt, összesen 142 fős tűzoltói állománya, köztük ajkai tűzoltók is, két vármegyében, összesen öt településen vettek részt az árvízi védekezésben, emellett a fővárosban a magassági felderítésben. Elsősorban a védőfalak kialakítása, a kiépített gátak megerősítése, a szivárgó víz szivattyúzása, és a gátak, valamint az árvízi jelenségek figyelemmel kísérése volt a feladatuk.

Szívlapáttal szórták az éveket

Herczeg József egykori járási- és városi rendőrkapitány nemrég megjelent ötödik dokumentumkötetének bemutatójára várják az '56-os forradalom Veszprém megyei, benne az ajkai események után érdeklődőket a szerző és dr. Hermann István nyugalmazott pápai könyvtárigazgató **október 4-én 17 órakor** az ajkai városi múzeumban.

Jogi segítségnyújtás rászorulóknak

A segítségnyújtás az anyagilag rászorulóknak részére ingyenesen vehető igénybe az Ajkai Család- és Gyermekegészségügyi Központnál **2024. október 7-én 14:30 és 16:00 óra** között az intézményben (8400 Ajka, Móra Ferenc utca 7.).

Kirákat tárlat az Óvárosban

Az idén is megrendezik neves helyi művészek alkotásaiból a kirakat tárlatot, amelynek megnyitójára a Marcipán cukrászda melletti téren október 3-án 16 órakor kerül sor. A programon a Mobilitás hét gyermekrajz pályázat nyertes alkotásai is láthatók lesznek.

Jól szerepeltek a lövészek

Kiváló eredményeket értek el ismét az Ajkai Technikai Tömegsport Egyesület versenyzői. A Bakonyzentlászlon megrendezett Szent László Kupán. *Czuppon Patrik* serdülő korcsoportban légpuskában első helyezést ért el. *Kardos Tamás* junior légpuskában ötödikként végzett, *Megyeri Bálint* ifi légpuskában ötödikként végzett, *Megyeri Bálint* ifi junior légpuskában harmadik, légpisztolyban második helyen végzett. *Sárközi Tamás* az országos bajnokságon a felnőtt versenyzők között sport pisztolyban ötödik, szabad pisztolyban hatodik helyen végzett. (ta)

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

szeptember

26-án SEMMELWEIS PATIKA
Simmelweis u. 2. Tel.: 312-957

27-én GYÖRGY GYÓGYSZERTÁR
Alkotmány u. 20. Tel.: 312-343

28-án HORIZONT PATIKA
Szabadság tér 10. Tel.: 500-698

29-én KÍGYÓ GYÓGYSZERTÁR
Frankel L. u. 16. Tel.: 312-227

30-án PATIKAPLUS GYÓGYSZERTÁR
Fő út 66. (Tesco) Tel.: 509-932

október
1-jén PATIKAPLUS GYÓGYSZERTÁR
Fő út 66. (Tesco) Tel.: 509-932

2-án SEMMELWEIS PATIKA
Simmelweis u. 2. Tel.: 312-957

3-án GYÖRGY GYÓGYSZERTÁR
Alkotmány u. 20. Tel.: 312-343

4-én HORIZONT PATIKA
Szabadság tér 10. Tel.: 500-698

5-én KÍGYÓ GYÓGYSZERTÁR
Frankel L. u. 16. Tel.: 312-227

6-án PATIKAPLUS GYÓGYSZERTÁR
Fő út 66. (Tesco) Tel.: 509-932

*Az adatok tájékoztató jellegűek

AKCIÓS
FESTMÉNYKIÁLLÍTÁS!

Ajka, FC-Ajka Bozsik épület.
(a volt Stadion Étterem)
Bejárat az Ifjúság úti garázs mellett.

2024. 10. 05.
szombat 11-18 óráig

2024. 10. 06.
vasárnap 10-15 óráig

Egyes alkotások
20-50% kedvezménnyel!
50 művész, 300 alkotásból
választhat, akár részletre is!

A kiállítás ingyenesen
látogatható!

Vágányzár – változó
vasúti menetrend

A MÁV-START Zrt. tájékoztatója alapján **2024. október 7-től 2024. október 10-ig Várpalota–Ajka** állomások között végzett pályakarbantartási munkák miatt a **25 Celldömölk – Zalaegerszeg** vasútvonalon egyes vonatok módosított menetrend szerint közlekednek.

Várpalota – Ajka állomások között gyorsjáratú vonatpótló autóbuszok közlekednek, melyek csak Veszprém állomáson állnak meg.
Vérfürdő, Öskü, és Hajmáskér állomások, és megállóhelyeket külön lassújáratú vonatpótló autóbuszok érintik, melyek **Várpalota–Pétfürdő/Veszprém** állomások között közlekednek.

A hirdetésben nem szereplő vonatok menetrendje a vágányzár ideje alatt nem változik.

KERTÁPOLÓ

Őszi kikerics, a mérgező szépség

■ Október közeledtével a kertekben lassan beköszönt az őszi nyugalom. A virágok többsége már elhervadt, visszahúzódott. Ám egy különleges növény épp most kezd életre kelni: az őszi kikerics. Ez a lenyűgöző évelő virág nemcsak szemet gyönyörködtető látvány, hanem igazi túlélő is, hiszen a hűvösebb hónapokban is virágzik. Érdemes azonban csak távolról csodálni, mert minden része mérgező.

Az őszi kikerics (Colchicum autumnale) egy ismert vadon növény, amely gyakran megtalálható nedves réteken, patakpartokon, de a díszkertekben is egyre népszerűbb választás. Hasonlósága a tavaszi krókuszhoz megtévesztő lehet, ám a két növény csak távoli rokonságban van. Míg a krókusz hagymás növény, az őszi kikerics gumós. A különbség jól látható ha kihúzzuk a növényeket a földből.

A hagymás növények a száruk alatt, réteges szerkezetű hagymával rendelkeznek, amely leginkább a konyhában ismert hagymafejhez hasonlítható. Belsejük húsos, és különálló rétegeket tartalmaz, amelyek mindegyike tápanyagot tárol. Ennek a virágnak a gumója többnyire kerekded vagy ovális alakú, barna vagy sötétbarna külső réteggel. Ahhoz hasonlítható,

mint egy kisebb burgonya vagy gyökérdarab. Nem rendelkezik rétegzett szerkezettel, viszont ugyanúgy képes raktározni a növény számára szükséges tápanyagokat a virágzásig.

A kikerics virágai halvány rózsaszínűek vagy lilás árnyalatúak, amelyek hosszú szárukra nőnek, mint egy szirmokból álló nagy tengeri hullám. A virág egyik különlegessége, hogy levelei csak tavasszal jelennek meg, majd nyár elejére elszáradnak, míg maga a virág csak ősszel bontja szirmait. Ezért van már kevés konkurenciája ilyenkor a kertben.

A gumó nyáron nyugalmi állapotban van, de az őszi esők megérkezésével azonnal életre kel. Az őszi kikerics könnyű gondozni, mivel jól tűri a kü-

lönböző talajviszonyokat és az árnyékosabb helyeket is. Ideális választás lehet olyan kertrészekre, ahol más növények nem igazán érzik jól magukat.

Érdemes a gumókat kora nyáron ültetni, hogy megfelelően beágyazódjanak a talajba az őszi virágzás előtt. Szép látványt nyújtanak sziklakertben, fák alatti árnyékos részekben vagy akár virágágyások peremén. Szépségükkel garantáltan feldobják a kertünket, és még a hidegebb hónapokban is étellel töltik meg.

Egy dolgot viszont érdemes szem előtt tartani mielőtt kertünkbe telepítjük. Erősen mérgező növény! Ezért, ha van kisgyermek a családban vagy vannak háziállatok, akkor gondosan járjunk el a végleges helyének kiválasztásánál!

A növény minden része, de különösen a gumója és a virágai *kolchicint* tartalmazzak, amely már kis mennyiségben is súlyos mérgezést okozhat. A legelő állatoknál nagyon fontos, hogy semmi esetre sem egyenek belőle. Nem csak ránk mérgező, de rájuk nézve is, sőt még a tejben is megmarad, ha a kedvenc kecskénk eszik belőle. Ha mégis gyönyörködni szeretnénk a vi-

Az őszi kikerics könnyen összetéveszthető a krókusszal (Fotó: Futó)

rág szépségében a kertünkben, akkor ültetés után is alaposan mossunk kezet, és ha kesztyűt használunk, azt is tisztítsuk meg. Ha nem szeretnénk kockáztatni a kisgyermek vagy háziállatok egészségét, érdemes fontolóra venni olyan növényeket, amelyek kevésbé mérgezőek, de hasonlóan szépek. A tavaszi krókusz például szintén dekoratív virág, ám kevésbé veszélyes.

F. P. T. ■

Egy fáradhatatlan társulat

A Pannon Várszínház 2024/2025-ös évada

■ A Pannon Várszínház esetében nagyon nehéz elválasztani az évad zárását és a nyitását, hiszen amint a klasszikus értelemben vett évad véget ér, már indul is a társulat a különböző nyári tájékoztatók. Ez a 2024-es évben sem történt másképp. Összesen 33 előadást játszottak, és 6600 km-t tettek meg a nyár folyamán, Gyulától a Balaton déli partjáig.

„Az évadban 151 előadást játszottunk 66.000 nézővel – írja lapunkhoz eljuttatott beszámolójában *Vándorfi László*, a színház igazgatója. – A 2023/2024-es évadban 10 bemutatónk volt, amelyből 3 előbemutató.

– A 2024/2025-ös évadunk mottója az öröm. Első bemutatónk, a *Pablo és Picasso, avagy az állatok karneválja* című musicalt már a nyár folyamán különböző helyszíneken játszott-

tuk (például Ajkán is – a szerk.) és nagyon jó visszajelzéseket kaptunk. Emellett 45. évfordulójára *Peter Quilter* Bestseller című komédiájának 3 szereplős változata *Szelle Dávid* rendezésében. Örkeny István halálának 45. évfordulója alkalmából a *Kulcskeresők* című komédiát tekinthet meg *Gazdag Tibor* főszereplésével, novemberi bemutatóként. Februárban egy újabb ösbe-

mutatóval készülünk. *Márton László* Jászai Mari feltámasztása című darabját visszük színre, Szelle Dávid rendezésében. A színmű a covid-járvány idején játszódik. Főszereplője, Viktória, középiskolai tanárnő, aki a gimnázium színjátszó szakkörét vezeti. A diákokkal közös színmű írása közben Viktória mindinkább azonosul Jászai Marival, még a magánéletében is. Különösen Médeia-alkítása nyűgözi le. Viktória élete egyre inkább hasonlítani kezd Médeiaéhoz is. A mű a nagy komédiák nyomdokában jár. A humor a társadalmi problémák mély megéléséből, a tragikus helyzetek más szemléletű ábrázolásából táplálkozik, görbe tükröt tart elénk.”

Az évad utolsó bemutatójaként egy már klasszikus színdarab kerül a nézők elé, Molnár Ferenc *Játék a kastélyban* című komédiája, Vándorfi László rendezésében és főszereplésével.

2024/2025-ös évad tavaszán hagyományainkhoz híven megrendezésre kerül a *Tánc Nemzetközi Kortárs Fesztivál*.

A Pannon Várszínház műsornaptárja már 2024 decemberéig elérhető a honlapjaikon. (<https://pannonvarszinhaz.jegy.hu/>)

Továbbra is várják sok szeretettel a meglévő és új nézőiket a Pannon Várszínház valamennyi előadására!

(ASZ) ■

A fecskék és a hidegfront

■ Két hete egy hidegfront söpört végig az országon, amely esős és viharos időjárást hozott magával. A természeti károk jelentősek voltak, különösen a vonuló fecskék körében. A közvéleményt sokkolta a hír, miszerint több tízezer madár pusztulhatott el, főként a Balaton térségében. Civilek igyekeztek segíteni a legyengült madarakon: több ezer fecskét szállítottak madármentő állomásokra – de a szakemberek egészen másként látták ezt a dolgot. Többségük szerint természetes kiválasztódásnak lehettünk szemtanúi és ilyenkor nincs is szükség emberi beavatkozásra. Megint tanultunk valamit.

Lapunk megkérdezte *Orbán Zoltánt*, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) szóvivőjét, aki segített megérteni a tragédia okait és következményeit. A szakember már a beszélgetésünk elején leszögezte, hogy ez a jelenség, bár a civil emberek számára ijesztő lehetett, a fecskék számára nem szokatlan.

– Az ilyen események a fecskék életciklusának természetes részét képezik – mondta. – Ezek a madarak kiválóan repülnek, ezért nem áll fenn olyan ragadozó veszély, amely jelentősen

csökkentené a populációjukat. Számukra az időjárás, különösen a szélsőséges változások, az egyik legfontosabb szabályozó tényező. Mivel a fecskék kizárólag repülő rovarokkal táplálkoznak, rendkívül érzékenyek az időjárásra, különösen az évszakhoz képest hirtelen beköszöntő hűvös és csapadékos időjárásra. Ilyenkor a rovarok eltűnnek a levegőből, ami veszélybe sodorja a fecskéket. Ez a hidegfront különösen rosszkor érkezett, éppen akkor, amikor a fecskék készültek a vonulásra. A Magyarországon élő fecskék

általában szeptember 20-a körül indulnak útnak Közép-Afrikába. Az ezt megelőző időszakban, a napi táplálékhiány miatt, a madarak többszörösen fogyasztják el, hogy zsírt halmozzanak fel a hosszú út előtt. Ha egyszer elindulnak, képesek akár 24 órán keresztül megállni nélkül repülni, naponta 1000–1200 kilométert megtéve, így négy-öt nap alatt érik el a közép- és dél-afrikai területeket.

A vihar a vonulási felkészülés és az északi állomások átvonulása közben érkezett. Ráadásul sok fészekben még mindig folyt a költés, amely egyes pároknál akár október elejéig is elhúzódhat. Az egész ország tele volt fecskékkel, az időjárási radarok szerint pedig a Balaton és Tokaj térségében további mintegy 3 millió fecske tartózkodott. A jó kondíciójú madarak, elsősorban a már rutinos fecskeszülők kétféle döntést hozhatnak ilyen helyzetben: délebbre húzódnak ki vagy az energiatartalékaikat kihasználva helyben vészlelik át a kedvezőtlen időjárást. Bajba azok a példányok kerültek – messze

túlnyomó többségben az ideai fiatalok – melyek az átvonulás során legyengülve álltak meg nálunk vagy még nem sikerült felkészülniük a vonulásra. A madárfiókák esetében ilyenkor természetes a 70-90 százalékos pusztulás, ami a fecskék esetében főként a mostanihoz hasonló időjárási helyzetekben következik be. Orbán Zoltán elmondása szerint a mostani esemény éppen ezért *nem rendkívüli* a szakemberek számára.

Az emberek számára ijesztő látni a fecskék pusztulását, de az ő világukban ez megszokott jelenség, amihez megtanultak alkalmazkodni. A klímaváltozással sajnos az ilyen események gyakorisága, ereje és hossza nő, ami az egyik, de nem az egyetlen oka az állománycsökkenésüknek. Ebben a helyzetben azonban nem a kivitelezhetetlen egyed szintű mentés, hanem a civilizációs ártalmak csökkentése, megszüntetése, a nagyüzemi mezőgazdaság természetkímélővé alakítása jelenti az egyedüli megoldást.

F. P. T. ■